

van het contract, 29 september 1997, bestond zodoende nog geen wettelijke norm binnen dewelke de concurrentie op geldige wijze kon worden beperkt.

6. Krachtens het beginsel van de vrijheid van handel mag de handelsagent na de beëindiging van de overeenkomst zijn vroegere principaal beconcurreren binnen de grenzen van de eerlijke mededinging en de perken van een geldig niet-concurrentiebeding.

7. Om geldig te zijn moet het niet-concurrentiebeding voldoen aan de vereisten van proportionaliteit.

De beperking van de vrije mededinging moet in een redelijke verhouding staan tot het belang dat de principaal kan aantonen op basis van de contractuele afspraken met betrekking tot de uitgebreidheid van de beëindigde agentuur.

8. In artikel 2 van de overeenkomst van 29 september 1997 is bedongen dat “het agentschap gevestigd zal zijn te Sint-Amands” en dat “De territoriale bevoegdheid zich uitstrekt over Sint-Amands. Buiten dit gebied mag de agent enkel klanten werven onder zijn persoonlijke relaties.”

9. Door het gebied waarin geen concurrentie zal mogen gevoerd worden na de beëindiging van de overeenkomst te bepalen op een geografisch gebied afgebakend door een straal van 12 kilometer rond de toegewezen vestigingsplaats overschrijdt het niet-concurrentiebeding in aanzienlijke mate het geografisch gebied waarop de handelsagentuur betrekking had. Uit het atlasplan dat geïntimeerde voorbrengt blijkt dat het gebied aangeduid in het litigieuze beding reikt tot de buitenwijken van Dendermonde en tot

Hamme, Bornem en Puurs. Aldus omvat dit gebied een veelvoud aan oppervlakte en aan potentieel cliënteel dan hetgeen aan de agent contractueel als werkterrein werd toevertrouwd.

11. Deze buitensporige uitbreiding van het gebied waarin geen concurrerende activiteiten mogen worden uitgevoerd staat in een manifeste wanverhouding tot het belang dat appellante kan laten gelden om het klantenbestand van het agentschap in kwestie te behouden na de beëindiging van de overeenkomst.

Om die reden, die de nietigheidsgrond weerhouden door de eerste rechter vervangt, is het beding nietig.

Dit beding kan niet dienen als grond voor de gevorderde schadevergoeding.

12. De vrijheid van de contractspartijen om binnen de genoemde perken hun rechten en verplichtingen contractueel te regelen staat een herleiding van de strekking van het litigieuze beding tot binnen de bestaande normen in de weg en zou dergelijke herleiding arbitrair maken.

Om die redenen:

Het hof,

Rechtdoende op tegenspraak,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935;

Verklaart het hoger beroep ongegrond.

(...)

Noot

In een zeer gelijkaardig arrest van dezelfde datum¹ dat eveneens betrekking had op een niet-concurrentiebeding opgelegd aan een zelfstandige bankagent, besloot het hof van beroep te Antwerpen, eveneens vijfde kamer, in dezelfde zin tot nietigheid van het beding en overwoog daarbij:

“In artikel 16 § 2 van het contract is een niet-concurrentiebeding opgenomen krachtens hetwelk de agent zich van concurrerende activiteiten moet onthouden in een periode van twee jaren na de beëindiging van de overeenkomst en dit binnen een straal van 25 kilometer rond de vestigingsplaats van de agent.

Deze vestigingsplaats was omschreven in artikel 1 van het contract: Gouvy/Limerle. Daarbuiten mocht de agent

slechts occasioneel optreden.

(...)

Door het gebied waarin geen concurrentie zal mogen gevoerd worden na de beëindiging van de overeenkomst te bepalen op een geografisch gebied afgebakend door een straal van 25 kilometer rond de vestigingsplaats overschrijdt het beding in aanzienlijke mate het geografisch gebied waarop de handelsagentuur betrekking had.

Uit het overgelegde atlasplan blijkt dat in deze geografische omschrijving een groot deel van de provincie Luxemburg begrepen is en aldus een veelvoud omvat van het geografisch gebied dat de agent als werkterrein werd toevertrouwd.”

¹ Antwerpen 8 november 2007, 2006/AR/623, *NV Axa Bank Belgium/BVBA Parmentier & Schaus en NV Record Bank*.